

Verlag

Omschrijving	Reguliere bijeenkomst Breed Handelsberaad informele Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Handel	
Vergaderdatum en -tijd	Maandag 30 mei 14:00-15:30 uur	
Vergaderplaats	Ministerie van Buitenlandse Zaken, Den Haag	7 juni 2022
Aanwezig	Evofenedex, FNV, Handel anders coalitie, Both Ends, CNV	

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken (minBZ) heet alle deelnemers welkom. Op de agenda staat vandaag de Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Handel op 3 juni, die in het teken staat van de inzet bij de Ministeriele Conferentie van de Wereldhandelsorganisatie (WTO), de EU -VS handelsrelatie en de EU- China handelsrelatie.

Inzet WTO MC12

De Raad zal op 3 juni 2022 de Europese inzet voor de 12e Ministeriële Conferentie (MC12) van de WTO bespreken, die van 12 tot en met 15 juni 2022 in Genève plaats zal vinden. Het krachtenveld binnen de WTO leent zich helaas slecht voor grote doorbraken tijdens MC12. Nederland zal in de Raad desalniettemin inzetten op een zo ambitieus mogelijke inzet voor MC12.

MinBZ licht toe dat voedselzekerheid een nieuw thema voor MC12 is. De economische gevolgen van de Russische agressie in Oekraïne maken opnieuw het belang duidelijk van open handel in landbouwgoederen ten behoeve van de mondiale voedselzekerheid. Nederland zal in de Raad steun uitspreken voor de inzet van de EU om te streven naar open handel en het zo veel mogelijk voorkomen van exportrestricties op landbouwgoederen. Het kabinet hecht verder veel waarde aan het bereiken van een akkoord tijdens MC12 om visserijsubsidies in te perken die bijdragen aan overcapaciteit, overbevissing en illegale, niet gerapporteerde en ongereguleerde visserij. Nederland zal tijdens de Raad inzetten op een zo constructief mogelijke opstelling van de EU binnen deze onderhandelingen. Daarnaast zal Nederland zich binnen de Raad ook inzetten voor een omvattende verklaring op het gebied van Trade & Health, met daarin alle essentiële aspecten, zoals exportbeperkingen, intellectuele eigendomsrechten en handelsfacilitatie. Tenslotte zal Nederland zich ten volste uitspreken voor een ambitieuze inzet van de EU op WTO-hervormingen. Hierbij zal Nederland inzetten op nieuwe regels voor een gelijk speelveld – in het bijzonder op het gebied van industriële subsidies en staatsgeleide bedrijven. Ook hervorming en herstel van het geschillenbeslechtingsstelsel van de WTO is hierbij een cruciaal element. Tevens wil Nederland de milieugenda in de WTO verder brengen.

Een BHB-lid vraagt om toelichting van het EU standpunt inzake Special and Differential Treatment (SDT) voor ontwikkelingslanden. MinBZ antwoordt dat SDT in nieuwe onderhandelingen gebaseerd dient te zijn op de daadwerkelijke ontwikkelingsbehoeften van individuele landen. Het lid vraagt tevens naar de verwachtingen rondom landbouw, waarover een aantal plurilaterale verklaringen in de maak zijn en tegelijkertijd India een besluit over public stockholding wil zien. MinBZ licht toe dat het krachtenveld op landbouw lastig is om grote doorbraken te bereiken.

Een BHB-lid vraagt naar de plannen voor WTO-hervorming en wil weten of hiervoor bijvoorbeeld een roadmap bestaat en welke verwachtingen men heeft. MinBZ schetst de Nederlandse prioriteiten en licht toe dat er momenteel geen roadmap bestaat, en dat pas tijdens MC12 duidelijk zal worden wat haalbaar zal zijn qua WTO-hervormingen. In reactie op de vraag over wat de verwachtingen zijn op het gebied van milieu, verwijst MinBZ naar de onderhandelingen over visserijsubsidies en naleving van de plurilaterale verklaringen die in december gepubliceerd zijn.

Een BHB-lid is van mening dat landen zelfvoorzienend dienen te zijn en vindt het niet passend dat landen die exportrestricties invoeren, bekritiseerd worden. MinBZ wijst op het risico dat exportrestricties tot een kettingreactie leiden van overheden die dergelijke maatregelen invoeren, waardoor wereldmarktprijzen hoog oplopen.

Het lid vraagt ook naar de discussie over product- en productiestandaarden en in hoeverre hierover wordt gesproken in de WTO. MinBZ wijst op bestaande comités inzake technische barrières (TBT) waar WTO-leden hierover spreken.

Een BHB-lid vraagt naar de Nederlandse positie ten aanzien van een TRIPS-waiver. MinBZ licht toe dat Nederland oproept tot een constructieve en proactieve opstelling van de EU hierin. In WTO-verband bespreken de leden een compromisvoorstel.

Het BHB-lid vraagt of in WTO-verband ook over een waiver voor klimaatproducten wordt gesproken. MinBZ geeft aan bekend te zijn met dit concept. Het krachtenveld onder WTO-leden voor een dergelijke waiver is echter ongunstig.

Handelsbetrekkingen met de VS

MinBZ informeert de deelnemers dat op 15 en 16 mei jl. de tweede bijeenkomst op ministerieel niveau plaatsvond van de EU-VS Trade and Technology Council (TTC). Net als na de eerste TTC bijeenkomst werd na afloop van de bijeenkomst een gezamenlijke verklaring gepubliceerd, het Paris-Saclay Joint Statement¹. Hierin wordt o.a. de stand van zaken beschreven van de trans-Atlantische samenwerking voor de tien thematische TTC werkgroepen en worden concrete uitkomsten gemarkeerd. Voorbeelden hiervan zijn onder meer het opzetten van het Strategic Standardisation Information (SSI) mechanisme, een taakgroep om financiering te vinden voor veilige ICT waardeketens in derde landen, en een Trade & Labor Dialogue met het maatschappelijk middenveld. MinBZ licht de Nederlandse steun toe voor de TTC als platform om trans-Atlantische samenwerking te verbreden en te verdiepen. Dankzij de TTC is sprake van een regelmatige dialoog tussen de EU en de VS over handel en technologie, zowel op politiek niveau als op werkniveau. Het kabinet is voornemens tevredenheid uit te spreken over de inhoud van de verklaring en de Commissie op te roepen de samenwerking met de VS binnen de TTC voort te zetten.

Een BHB-lid vraagt naar de opzet voor het Trade and Labour dialoog. MinBZ geeft aan dat de Commissie met een voorstel zal komen.

Een BHB-lid vraagt naar de relatie tussen TTC en de overeenkomst tussen de EU en de VS over een privacy shield. MinBZ benadrukt dat deze dingen los van elkaar staan. Gesprekken over het privacy shield worden gevoerd in een eigen kanaal; al kan hier in de TTC wel kort bij stil gestaan worden.

Een lid trekt voorzichtig de conclusie dat de dynamiek goed was tijdens de laatste TTC. MinBZ beaamt dat relevante processen doorlopen waren en dat ook de geopolitieke context er mogelijk aan bij droeg dat het een dynamische bijeenkomst was met een duidelijk narratief.

¹ <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/14bf0332-62ee-411b-8c74-bea38cd79efb/details>

Handelsbetrekkingen met China

Vervolgens zal de Raad de EU-China handelsbetrekkingen bespreken. De EU-China handelsrelatie staat onder druk, zowel door onevenwichtigheden in de economische relatie als door geopolitieke ontwikkelingen. MinBZ informeert de deelnemers over de Nederlandse prioriteiten in de EU-China relatie. Het is van groot belang dat de EU gezamenlijk optreedt en zich niet uit elkaar laat spelen bij handelsgeschillen met China. Een goed voorbeeld hiervan is de eendrachtige EU-reactie op de Chinese handelsmaatregelen tegen Litouwen. Deze casus toont het belang aan van een breed EU-instrumentarium om soortgelijke situaties in de toekomst effectief het hoofd te kunnen bieden. Het door de Commissie voorgestelde anti-dwang instrument vormt een belangrijke aanvulling op de bestaande mogelijkheden. Het kabinet zet dan ook in op spoedige totstandkoming van dit instrument. Daarnaast moet de EU China blijven aanspreken op het verslechterende zakenklimaat voor buitenlandse bedrijven en het veelvuldige gebruik van industriële subsidies. Ook is het voor de voortgang in de WTO belangrijk dat China geen aanspraak meer maakt op de voordelen die gepaard gaan met de status van ontwikkelingsland in de WTO. Tegelijkertijd is het belangrijk om met China te blijven samenwerken waar mogelijk. Met name op het gebied van klimaatverandering is China een cruciale partner. Nederland zal na de zomer een Joint Economic Dialogue (JED) met China houden en steunt het zoeken van een nieuwe datum voor de EU-China high-level economic dialogue.

Een BHB-lid deelt zorgen over schendingen van vakbondsrechten in Hong Kong, waar de situatie lijkt te verslechteren. Overigens geldt dit laatste in bredere zin. MinBZ hoort de zorgen aan.

Een andere lid vraagt om de NL appreciatie van het door de Commissie aangekondigde instrument inzake dwangarbeid. Het lid is bezorgd dat momenteel producten gemaakt met behulp van dwangarbeid en bestemd voor de VS naar Europa komen, omdat in de VS al een instrument van kracht is. MinBZ steunt het tegengaan van dwangarbeid met behulp van verschillende instrumenten. Naar aanleiding van de publicatie door de Commissie van het aangekondigde instrument, zal het kabinet een definitieve positie innemen. Belangrijk is dat een dergelijk instrument uitvoerbaar, handhaafbaar en non-discriminatoir is.